

## ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe acțiuni „Interactiv”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe acțiuni „Interactiv” împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, municipiul Chișinău și Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea pe acțiuni „Interactiv” și menținută hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 29 decembrie 2015,

### c o n s t a t ă:

La data de 26 octombrie 2015, SA „Interactiv” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău și Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 23 iulie 2015, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău a efectuat un control planificat la SA „Interactiv” pentru perioada 09 iulie 2015 - 14 iulie 2015.

Menționează că, în urma efectuării controlului, a fost întocmit actul de control nr. 193 din 23 iulie 2015 și prescripția nr. 7430 din 23 iulie 2015.

Susține că, a făcut cunoștință cu actul de control nr. 193 din 23 iulie 2015 la data de 30 iulie 2015, fiind recepționat prin intermediul oficiului poștal.

Relevă că, analizând actul de control nr. 193 din 23 iulie 2015 și prescripția nr. 7430 din 23 iulie 2015, a constatat ilegalitatea și netemeinicia acestora, motiv din care a prezentat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău dezacordul său la data de 10 august 2015.

Consideră că, dezacordul său a fost înaintat cu respectarea termenului de 10 zile prevăzut în art. 28 alin. (6) al Legii cu privire la controlul de stat

asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08 iunie 2015 și calculat conform art. 264 alin. (6) și art. 265 din Codul civil.

Afirmă că, dezacordul prezentat a rămas fără analiza obiectivă din partea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău, considerent din care la data de 24 august 2015, SA „Interactiv” a depus contestație împotriva actului de control nr.193 din 23 iulie 2015 și prescripției nr. 7430 din 23 iulie 2015.

Invocă că, prin răspunsul nr. 8792 din 07 septembrie 2015 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău l-a informat că, contestația sa înregistrată cu nr. 154 din 24 august 2015 asupra actului de control nr. 193 din 23 iulie 2015 a fost remisă la Casa Națională de Asigurări Sociale spre examinare.

Sușține că, la data de 07 octombrie 2015, a expirat termenul limită prevăzut de lege în vederea examinării contestației depuse, însă, până în prezent, contestația sa nu a fost examinată și nu i-a fost acordat nici un răspuns.

Precizează că, conform actului de control nr. 193 din 23 iulie 2015 întocmit de Maria Berzan, specialist principal, Secția controlul utilizării mijloacelor din BASS, în urma verificării bazei de calcul a indemnizației de maternitate a Olgăi Gorbunova, certificatul medical seria 01 nr. 260583, pe perioada 18 iunie 2012 - 21 octombrie 2012, a fost depistat că în calcul s-a inclus venitul asigurat de la SRL „Radio Plai”, cod fiscal 1010600030386, cod CNAS 9116434.

Relevă că, în actul de control enunțat, s-a mai indicat că, ulterior, la întreprinderea sus menționată a fost efectuat un act de control inopinat nr. 179 din 15 iulie 2015, obiectul controlului fiind verificarea venitului asigurat al Olgăi Gorbunova pentru perioada 01 mai 2012 - 31 mai 2012.

Mai relevă că, conform actului de control menționat, în urma controlului efectuat la SRL „Radio Plai” s-a constatat că, la data survenirii riscului (concediu de maternitate) - 18 iunie 2012, Olga Gorbunova deja nu era angajată, fapt confirmat prin contractul de muncă pe perioadă determinată (anexat la actul de control).

Afirmă că, prin actul de control nr. 193 din 23 iulie 2015, în urma verificării bazei de calcul a indemnizației de maternitate a Ninei Covalenco-Malbaș, certificatul medical seria 01 nr. 1034122, pe perioada 06 septembrie 2013 - 09 ianuarie 2013 și certificatul medical seria 01 nr. 1037946, pe perioada 10 ianuarie 2014 - 23 ianuarie 2014, a fost depistat că, în calcul s-a inclus venitul asigurat de la SRL „Radio Plai”, cod fiscal 1010600030386, cod CNAS 9116434 și de la SRL „Carisma-M”, cod fiscal 1004600055829, cod CNAS 9107500.

În aceste circumstanțe, la întreprinderile enunțate au fost întocmite acte de control inopinat nr. 178 și 179 din 15 iulie 2015, obiectul controlului fiind verificarea venitului asigurat a Ninei Covalenco-Malbaș pentru perioada 01 iulie 2013 - 31 august 2013, constatându-se că, la data survenirii riscului (concediu de maternitate) - 06 septembrie 2013, ultima deja nu era angajată, fapt confirmat prin contractul de muncă pe perioada determinată (anexat la actul de control).

Declară că, CNAS a ignorat prevederile art. 30 alin. (3) din Legea cu privire la controlul de stat, care stipulează că, contestația depusă suspendă decizia de aplicare a sancțiunilor stabilite în temeiul rezultatelor controlului până la

adoptarea de către instanță a unei hotărâri judecătorești și a blocat conturile bancare a SA „Interactiv”, încasând suma de 23 110,94 lei.

Mai invocă că, organul de control a stabilit în ambele cazuri încălcarea prevederilor art. 7 alin. (3) al Legii cu privire la sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08 iulie 1999, care reglementează că, prestațiile de asigurări sociale reprezintă venit de înlocuire pentru pierderea totală sau parțială a veniturilor și ale art. 23 al Legii cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, care reglementează că, pentru persoana care desfășoară activități în mai multe unități, în fiecare fiind asigurată conform legislației, indemnizațiile de asigurări sociale se calculează în funcție de venit total asigurat, calculat în conformitate cu art. 7.

Astfel, susține că, indemnizațiile Olgăi Gorbunova și a Ninei Covalenco-Malbaș au fost micșorate cu 7125,31 lei și respectiv 15 985,63 lei, cu obligarea de a fi restituite bugetului de asigurări sociale de stat.

Invocă că, controlul fiscal nu a fost unul obiectiv și cu respectarea întocmai a prevederilor legale.

Consideră că, la calcularea indemnizațiilor de maternitate de către SA „Interactiv” au fost respectate întocmai prevederile art. 7 alin. (3) al Legii nr. 489-XIV din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale și ale art. 23 al Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

De asemenea invocă că, organul de control au interpretat greșit aceste norme juridice, nu au fost luate în cumul cu întreaga Lege nr. 289 din 22 iulie 2004 cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, care la art. 2 alin. (4) stipulează că, în cazul persoanelor angajate în baza contractului individual de muncă pe durată determinată precum și în cazul lichidării unității, dreptul la prestații încetează la data încetării contractului, cu excepția dreptului la indemnizație de maternitate.

Mai relevă că, prin actul de control nr. 193 din 23 iulie 2015, organul de control a constatat că, Olga Gorbunova și Nina Covalenco-Malbaș au avut încheiate contracte individuale de muncă pe perioade determinate, contractele individuale de muncă au încetat și cazul asigurat a fost indemnizația de maternitate, însă nu au luat în considerare faptul că, norma juridică precitată oricum prevede achitarea indemnizației de maternitate, și a dispus ilegal restituirea sumei de 23 110,94 lei în bugetul de asigurări sociale de stat.

Solicită anularea actului de control nr. 193 din 23 iulie 2015 și a prescripției nr. 7430 din 23 iulie 2015 în partea ce ține de micșorarea sumei indemnizațiilor pentru Olga Gorbunova și Nina Covaleco-Malbaș în mărime totală de 23 110,94 lei și restituirea sumei de 23 110,94 lei în beneficiul SA „Interactiv”.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 decembrie 2015 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia reieșind din prevederile art. 1 al Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, art. 4 și art. 7 alin. (3) al Legii nr. 489 din 08 iulie 1999 cu privire la sistemul public de asigurări sociale,

constatând că, plata prestației asigurate implică existența următoarelor circumstanțe: existența riscului asigurat, pierderea totală sau parțială a venitului, plata contribuțiilor sociale, persoana să fie asigurată prin încheierea unui contract individual de muncă.

De asemenea, prima instanță a constatat că, contractele individuale de muncă în privința Olgăi Gorbunova și Ninei Covalenco-Malbaș încheiate pe un termen determinat au încetat, iar acest fapt a servit ca un motiv legal la restituirea sumei de 23 110,94 lei în bugetul de asigurări sociale.

La respingerea acțiunii, prima instanță a mai reiterat că, la momentul survenirii riscului asigurat (concediul de maternitate), în cazul Olgăi Gorbunova a fost data de 18 iunie 2012, iar în privința Ninei Covalenco-Malbaș a fost data de 06 septembrie 2013, acestea nu mai activau în cadrul SRL „Radio Plai” și SRL „Carisma M”, fapt confirmat prin contractele de muncă anexate la materialele cauzei. Astfel, nu exista temei legal de a include veniturile obținute de la aceste întreprinderi în calculul indemnizației de maternitate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016 a fost respins apelul declarat de către SA „Interactiv” și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 12 septembrie 2016, SA „Interactiv” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece instanțele de judecată au interpretat eronat legea, precum și au săvârșit încălcări ce au dus la soluționarea eronată a cauzei și anume, nu au examinat și elucidat circumstanțele cauzei.

Menționează că, conform prevederilor art. 4 și art. 7 alin. (3) din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 cu privire la sistemul public de asigurări sociale, în cazurile Olgăi Gorbunova și al Ninei Covalenco-Malbaș există circumstanțele necesare pentru plata prestației asigurate: ambele au plecat în concediu de maternitate ca urmare a survenirii riscului, au pierdut total sursele de venit, au plătit contribuțiile sociale, fiind angajate în câmpul muncii, precum și aveau încheiate contractele individuale de muncă cu SA „Interactiv”.

Afirmă că, Olga Gorbunova și Nina Covalenco-Malbaș aveau dreptul la indemnizația de maternitate chiar și în situația în care contractele individuale de muncă au încetat, deoarece în aceste cazuri urmează a fi aplicată excepția legală pe motiv că există inclusiv mecanismul legal prin intermediul căruia normele imperative prevăd achitarea indemnizațiilor de maternitate persoanelor care nu sunt angajate în câmpul muncii.

Relevă că, pct. 21 lit. e) din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03 februarie 2005, prevede că, femeile asigurate și șomerele au dreptul la indemnizații de maternitate, indiferent de durata stagiului de cotizare, iar pct. 67 din Regulament prevede că, baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice

premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

Consideră că, veniturile obținute de către Olga Gorbunova și Nina Covalenco-Malbaș în urma activității desfășurate în cadrul SRL „Radio Plai” și SRL „Carisma M” au fost incluse legal în baza de calcul a indemnizației de incapacitate temporară de muncă pe motiv de maternitate, iar actul de control nr. 193 din 23 iulie 2015 și prescripția nr. 7430 din 23 iulie 2015 sunt ilegale.

Atenționează că, faptul încetării contractelor individuale de muncă nu servește ca temei de a exclude veniturile realizate de către Olga Gorbunova și Nina Covalenco-Malbaș în urma angajării în SRL „Radio Plai” și SRL „Carisma M”, deoarece dreptul la indemnizație de maternitate nu încetează la data încetării contractului individual de muncă încheiat pe perioadă determinată ca în celelalte cazuri de asigurare socială.

La fel, invocă că, instanțele de judecată nu au aplicat la caz prevederile art. 2 alin. (4) din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, care stipulează expres că, în cazul persoanelor angajate în baza contractului individual de muncă pe durată determinată, precum și în cazul lichidării unității, dreptul la prestații încetează la data încetării contractului, cu excepția dreptului la indemnizație de maternitate.

Mai mult, susține că, prima instanță și instanța de apel nici nu au elucidat dacă la caz are loc aplicarea acestei norme juridice sau dacă nu se aplică în general, precum și motivele neaplicării norme juridice invocate, ca urmare, pronunțând o hotărâre judecătorească ilegală și neîntemeiată.

Prin referința depusă la data de 18 octombrie 2016 Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat în adresa recurentei copia deciziei contestate la data de 12 iulie 2016 (f. d. 114) iar cererea de recurs a fost depusă de către recurentă prin intermediul oficiului poștal la data de 12 septembrie 2016 (f.d. 120).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SA „Interactiv” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16

aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SA „Interactiv” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul SA „Interactiv” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Societății pe acțiuni „Interactiv” se consideră inadmisibil.  
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul  
judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic